

UNIUNEA EUROPEANĂ

Instrumente Structurale
2014-2020

Proiect cofinanțat din Fondul Social European prin Programul Operațional Capacitate Administrativă 2014-2020!
Axa Prioritară: Administrație publică și sistem judiciar accesibile și transparente
Denumirea Proiectului: iFOLex (POCA/491/126354)

NECȘULESCU ION

expert calitate educație juridică

Asociația
“Societatea Națională Spiru Haret pentru Educație, Știință și Cultură”

POCA/491/126354

iFOLex
POCA/491/126354
www.infolex.snsh.ro

www.poca.ro

UNIUNEA EUROPEANĂ

Instrumente Structurale
2014-2020

Proiect cofinanțat din Fondul Social European prin Programul Operațional Capacitate Administrativă 2014-2020!

Axa Prioritară: Administrație publică și sistem judiciar accesibile și transparente

Denumirea Proiectului: iFOLex (POCA/491/126354)

DREPTUL DE A ALEGE ȘI DE A FI ALES ÎN SISTEMUL CONSTITUȚIONAL ROMÂNESC ȘI EUROPEAN

iFOLex
POCA/491/126354
www.infolex.snsr.ro

www.poca.ro

UNIUNEA EUROPEANĂ

Instrumente Structurale
2014-2020

Proiect cofinanțat din Fondul Social European prin Programul Operațional Capacitate Administrativă 2014-2020!
Axa Prioritară: Administrație publică și sistem judiciar accesibile și transparente
Denumirea Proiectului: iFOLex (POCA/491/126354)

**O istorie a votului poate fi redactată cu destulă
lejeritate intelectuală.**

**De la comuna primitivă, trecând prin regalitățile
antice la formațiunile medievale și până la
modernitatea statală, votul a fost prezent, într-o formă
sau alta.**

**Modificări au suferit doar factorul numeric al
votaților, obiectul implicit al votului și, poate cel mai
important, puterea efectivă a votului.**

iFOLex
POCA/491/126354
www.infolex.snsh.ro

www.poca.ro

UNIUNEA EUROPEANĂ

Instrumente Structurale
2014-2020

Proiect cofinanțat din Fondul Social European prin Programul Operațional Capacitate Administrativă 2014-2020!
Axa Prioritară: Administrație publică și sistem judiciar accesibile și transparente
Denumirea Proiectului: iNFOLex (POCA/491/126354)

În zilele noastre votul are puterea de a pune oameni în fruntea statelor, de a-i pune la pământ, de a influența jocul politic internațional și de a schimba cursul istoriei.

Votul preschimbă numărul în voință.

Este metamorfoza orientării conștiinței a omului spre realizarea unor scopuri și idealuri și efortul constant depus în această direcție.

Dar mai mult de atât, ce înseamnă votul?

iNFOLex
POCA/491/126354
www.infolex.snsh.ro

www.poca.ro

UNIUNEA EUROPEANĂ

Instrumente Structurale
2014-2020

Proiect cofinanțat din Fondul Social European prin Programul Operațional Capacitate Administrativă 2014-2020!
Axa Prioritară: Administrație publică și sistem judiciar accesibile și transparente
Denumirea Proiectului: iNFOLex (POCA/491/126354)

**Fie că vorbim de cel pentru parlament,
președinte, reprezentant de an sau șef de scară de
bloc, votul are o semnificație mult mai profundă decât
simpla nuanță politică.**

**Votul, deși vine de cele mai multe ori sub forma
unei ștampile și unui număr, care cu cât este mai
mare cu atât capătă și mai multă putere, adevărata lui
valoare trebuie căutată în sens invers.**

iNFOLex
POCA/491/126354
www.infolex.snsh.ro

www.poca.ro

UNIUNEA EUROPEANĂ

Instrumente Structurale
2014-2020

Proiect cofinanțat din Fondul Social European prin Programul Operațional Capacitate Administrativă 2014-2020!
Axa Prioritară: Administrație publică și sistem judiciar accesibile și transparente
Denumirea Proiectului: iFOLex (POCA/491/126354)

**Într-adevăr, „Unde-s mulți puterea crește”, dar
acei „mulți” sunt „puțini” adunați la un loc.
Iar acei „puțini” sunt indivizi ce orbitează în jurul
unei idei.
Votul, pentru fiecare dintre noi, fără excepție,
este expresia vie a umanității.
Libertate, liber arbitru, alegere, responsabilitate.**

i N F O L e x

POCA/491/126354

iFOLex
POCA/491/126354
www.infolex.snsh.ro

www.poca.ro

UNIUNEA EUROPEANĂ

Instrumente Structurale
2014-2020

Proiect cofinanțat din Fondul Social European prin Programul Operațional Capacitate Administrativă 2014-2020!
Axa Prioritară: Administrație publică și sistem judiciar accesibile și transparente
Denumirea Proiectului: iFOLex (POCA/491/126354)

Astfel, nu există diferențe de fond între a vota șeful clasei a XII-a, a vota reprezentantul în Consiliul Facultății, a vota parlamentarii sau a vota șeful statului.

Votul este vot!

Diferența se află în rezultat, însă importanța actului în sine este mereu aceeași, dat fiind faptul că, prin acest mijloc, este exprimată individualitatea.

Prin vot, individul devine persoană, devine „homo socius”, luând parte la viața cetății.

Se preschimbă în ceva mai important decât el, fără să-și piardă din valoare în oceanul de individualități.

iFOLex
POCA/491/126354
www.infolex.snsh.ro

www.poca.ro

UNIUNEA EUROPEANĂ

Instrumente Structurale
2014-2020

Proiect cofinanțat din Fondul Social European prin Programul Operațional Capacitate Administrativă 2014-2020!
Axa Prioritară: Administrație publică și sistem judiciar accesibile și transparente
Denumirea Proiectului: iNFOLex (POCA/491/126354)

**Oamenii sunt liberi.
Libertatea presupune alegere.
Alegerea implică responsabilitate. Iar expresia
practică a responsabilității este votul.
Binomul vot-responsabilitate este unul
indisolubil, iar cetatea construită pe fundamentele
implicării civice active a fiecărui membru este
inexpugnabilă.**

iNFOLex
POCA/491/126354
www.infolex.snsh.ro

www.poca.ro

UNIUNEA EUROPEANĂ

Instrumente Structurale
2014-2020

Proiect cofinanțat din Fondul Social European prin Programul Operațional Capacitate Administrativă 2014-2020!
Axa Prioritară: Administrație publică și sistem judiciar accesibile și transparente
Denumirea Proiectului: iFOLex (POCA/491/126354)

Cadrul legal

Potrivit art. 36 din Constituția României intitulat – Dreptul de vot:

(1) Cetățenii au drept de vot de la vârsta de 18 ani, împliniți până în ziua alegerilor inclusiv.

(2) Nu au drept de vot debilii sau alienații mintal, puși sub interdicție, și nici persoanele condamnate, prin hotărâre judecătorească definitivă, la pierderea drepturilor electorale.

iFOLex
POCA/491/126354
www.infolex.snsh.ro

www.poca.ro

UNIUNEA EUROPEANĂ

Instrumente Structurale
2014-2020

Proiect cofinanțat din Fondul Social European prin Programul Operațional Capacitate Administrativă 2014-2020!
Axa Prioritară: Administrație publică și sistem judiciar accesibile și transparente
Denumirea Proiectului: iFOLex (POCA/491/126354)

Cadrul legal

Potrivit art. 37 din Constituția României intitulat – Dreptul de a fi ales:

(1) Au dreptul de a fi aleși cetățenii cu drept de vot care îndeplinesc condițiile prevăzute în articolul 16 alineatul (3), dacă nu le este interzisă asocierea în partide politice, potrivit articolului 40 alineatul (3).

i N F O L e x

POCA/491/126354

iFOLex
POCA/491/126354
www.infolex.snsh.ro

www.poca.ro

UNIUNEA EUROPEANĂ

Instrumente Structurale
2014-2020

Proiect cofinanțat din Fondul Social European prin Programul Operațional Capacitate Administrativă 2014-2020!
Axa Prioritară: Administrație publică și sistem judiciar accesibile și transparente
Denumirea Proiectului: iFOLex (POCA/491/126354)

Cadrul legal

Potrivit art. 37 din Constituția României intitulat – Dreptul de a fi ales:

(2) Candidații trebuie să fi împlinit, până în ziua alegerilor inclusiv, vârsta de cel puțin 23 de ani pentru a fi aleși în Camera Deputaților sau în organele administrației publice locale, vârsta de cel puțin 33 de ani pentru a fi aleși în Senat și vârsta de cel puțin 35 de ani pentru a fi aleși în funcția de Președinte al României.

iFOLex
POCA/491/126354
www.infolex.snsr.ro

www.poca.ro

UNIUNEA EUROPEANĂ

Instrumente Structurale
2014-2020

Proiect cofinanțat din Fondul Social European prin Programul Operațional Capacitate Administrativă 2014-2020!
Axa Prioritară: Administrație publică și sistem judiciar accesibile și transparente
Denumirea Proiectului: iNFOLex (POCA/491/126354)

Cadrul legal

Potrivit art. 38 din Constituția României intitulat – Dreptul de a fi ales în Parlamentul European:

În condițiile aderării României la Uniunea Europeană, cetățenii români au dreptul de a alege și de a fi aleși în Parlamentul European.

Potrivit art. 39 din Carta Drepturilor Fundamentale a Uniunii Europene

(1) Orice cetățean al Uniunii are dreptul de a alege și de a fi ales în cadrul alegerilor pentru Parlamentul European, în statul membru în care acesta își are reședința, în aceleași condiții ca și resortisanții acestui stat.

(2) Membrii Parlamentului European sunt aleși prin vot universal direct, liber și secret

iNFOLex
POCA/491/126354
www.infolex.snsh.ro

www.poca.ro

UNIUNEA EUROPEANĂ

Instrumente Structurale
2014-2020

Proiect cofinanțat din Fondul Social European prin Programul Operațional Capacitate Administrativă 2014-2020!
Axa Prioritară: Administrație publică și sistem judiciar accesibile și transparente
Denumirea Proiectului: iFOLex (POCA/491/126354)

Dreptul de vot este unul din drepturile electorale fundamentale, iar drepturile electorale sunt prin excelență drepturi exclusiv politice.

Aceasta se explică prin faptul că, datorită conținutului lor, aceste drepturi pot fi exercitate numai prin participarea cetățenilor la guvernare.

iFOLex
POCA/491/126354
www.infolex.snsh.ro

www.poca.ro

UNIUNEA EUROPEANĂ

Programul Operațional Capacitate Administrativă
Competența face diferența!

Instrumente Structurale
2014-2020

Proiect cofinanțat din Fondul Social European prin Programul Operațional Capacitate Administrativă 2014-2020!
Axa Prioritară: Administrație publică și sistem judiciar accesibile și transparente
Denumirea Proiectului: iFOLex (POCA/491/126354)

Dreptul de vot sau sufragiul permite cetățenilor unui stat să voteze pentru a-și exprima voința cu ocazia unui scrutin.

În aplicația sa contemporană, permite cetățeanului fie să își aleagă reprezentanți care să guverneze, fie să răspundă unei întrebări puse de guvernare sub forma unui referendum.

Democrațiile moderne prezintă dreptul de vot ca un drept civic fundamental.

iFOLex
POCA/491/126354
www.infotex.snsr.ro

www.poca.ro

UNIUNEA EUROPEANĂ

Programul Operațional Capacitate Administrativă
Competența face diferența!

Instrumente Structurale
2014-2020

Proiect cofinanțat din Fondul Social European prin Programul Operațional Capacitate Administrativă 2014-2020!

Axa Prioritară: Administrație publică și sistem judiciar accesibile și transparente

Denumirea Proiectului: iFOLex (POCA/491/126354)

**Abraham Lincoln a numit democrația
„guvernarea poporului de către popor și pentru popor.”
Aceasta înseamnă că nu suntem aici pentru a
servi guvernul nostru, dar că guvernul nostru este aici
pentru a ne servi – și avem dreptul de a decide cine ne
va reprezenta și cum vrem să fim reprezentați.
Aceasta înseamnă că avem una dintre cele mai
mari drepturi pe care oamenii liberi îl pot avea: dreptul
la vot.**

iFOLex
POCA/491/126354
www.infotex.snsr.ro

www.poca.ro

UNIUNEA EUROPEANĂ

Programul Operațional Capacitate Administrativă
Competența face diferența!

Instrumente Structurale
2014-2020

Proiect cofinanțat din Fondul Social European prin Programul Operațional Capacitate Administrativă 2014-2020!

Axa Prioritară: Administrație publică și sistem judiciar accesibile și transparente

Denumirea Proiectului: iFOLex (POCA/491/126354)

Votul este un drept pentru care, pe parcursul istoriei, populația s-a luptat și oamenii sacrificat totul pentru a-l obține. Este un drept pentru care oamenii continuă să lupte și de care milioane de oameni din întreaga lume încă nu se bucură.

POCA/491/126354

iFOLex
POCA/491/126354
www.infolex.snsh.ro

www.poca.ro

UNIUNEA EUROPEANĂ

Instrumente Structurale
2014-2020

Proiect cofinanțat din Fondul Social European prin Programul Operațional Capacitate Administrativă 2014-2020!
Axa Prioritară: Administrație publică și sistem judiciar accesibile și transparente
Denumirea Proiectului: iNFOLex (POCA/491/126354)

**Poate că fiecare se întrebă:
„Cu toate milioanele de oameni care
votază în orice scrutin, votul
meu contează cu adevărat?”
Adevărul este că votul fiecăruia
contează și va face o diferență de
fiecare dată când va vota!**

iNFOLex
POCA/491/126354
www.infolex.snsh.ro

www.poca.ro

UNIUNEA EUROPEANĂ

Programul Operațional Capacitate Administrativă
Competența face diferența!

Instrumente Structurale
2014-2020

Proiect cofinanțat din Fondul Social European prin Programul Operațional Capacitate Administrativă 2014-2020!

Axa Prioritară: Administrație publică și sistem judiciar accesibile și transparente

Denumirea Proiectului: iNFOLex (POCA/491/126354)

Votul trimite un mesaj cu privire la problemele care se consideră importante.

Votul afirmă drepturile noastre ca cetățeni liberi să aleagă guvernul nostru și să ia parte la democrație.

Fără drept de vot, nu ar putea exista nici democrație.

Cu cât mai multe persoane tinere merg la urne, cu atât mai mult veți vedea oficialii aleși ținând un interes activ în ceea ce este important pentru tinerii alegători.

iNFOLex
POCA/491/126354
www.infotex.snsh.ro

www.poca.ro

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL
ROMÂNIEI

Programul Operațional Capacitate Administrativă
Competența face diferența!

Instrumente Structurale
2014-2020

Proiect cofinanțat din Fondul Social European prin Programul Operațional Capacitate Administrativă 2014-2020!
Axa Prioritară: Administrație publică și sistem judiciar accesibile și transparente
Denumirea Proiectului: iNFOLex (POCA/491/126354)

Scurte considerații istorice

1918.

„Marea Unire” împlinește multe năzuințe, dar nu și pe cele femeilor care-și cereau drepturile.

Deși au avut un aport crucial în momente cheie din istoria țării - Revoluția din 1848, Războiul de Independență din 1877/78 sau Primul Război Mondial - femeile nu puteau vota încă și erau complet lipsite de drepturi politice și administrative.

POCA/491/126354

iNFOLex
POCA/491/126354
www.infolex.snsh.ro

www.poca.ro

UNIUNEA EUROPEANĂ

Proiect cofinanțat din Fondul Social European prin Programul Operațional Capacitate Administrativă 2014-2020!
Axa Prioritară: Administrație publică și sistem judiciar accesibile și transparente
Denumirea Proiectului: iNFOLex (POCA/491/126354)

Scurte considerații istorice

1938.

După 20 de ani, dictatura lui Carol al II-lea le aduce și femeilor dreptul de-a vota.

Un drept restrictiv - pe care l-au primit doar cele de peste 30 de ani, știutoare de carte.

În timp ce regele și-a sporit puterea și influența, votul și democrația au ajuns de fațadă.

i N F O L e x

POCA/491/126354

iNFOLex
POCA/491/126354
www.infolex.snsh.ro

www.poca.ro

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL
ROMÂNIEI

Programul Operațional Capacitate Administrativă
Competența face diferența!

Instrumente Structurale
2014-2020

Proiect cofinanțat din Fondul Social European prin Programul Operațional Capacitate Administrativă 2014-2020!
Axa Prioritară: Administrație publică și sistem judiciar accesibile și transparente
Denumirea Proiectului: iNFOLex (POCA/491/126354)

Scurte considerații istorice

1948.

**După încă 10 ani, prima Constituție comunistă prevede:
„Toți cetățenii, fără deosebire de sex, naționalitate, rasă,
religie, grad de cultură, profesii (...) au dreptul să aleagă
și să fie aleși în toate organele Statului. Dreptul de a alege îl
au toți cetățenii care au împlinit vârsta de 18 ani, iar dreptul
de a fi aleși, cei care au împlinit vârsta de 23 ani”.**

**Și de această dată, dreptul la vot se lovește, până în
anii 90, de un regim autoritar, care promovează însă fervent
emanciparea femeii.**

iNFOLex
POCA/491/126354
www.infoplex.snsh.ro

www.poca.ro

UNIUNEA EUROPEANĂ

Programul Operațional Capacitate Administrativă
Competența face diferența!

Instrumente Structurale
2014-2020

Proiect cofinanțat din Fondul Social European prin Programul Operațional Capacitate Administrativă 2014-2020!

Axa Prioritară: Administrație publică și sistem judiciar accesibile și transparente

Denumirea Proiectului: iFOLex (POCA/491/126354)

**Într-un stat de drept și democratic
poporul trebuie să aibă ultimul cuvânt, iar
acest lucru devine realitate prin *exercitarea
drepturilor electorale de către cetățeni.***

**Aceste drepturi aparțin, de obicei, doar
cetățenilor, nu altor categorii de persoane.-
cetățeni străini, apatrizi.**

POCA/491/126354

iFOLex
POCA/491/126354
www.infolox.snsr.ro

www.poca.ro

UNIUNEA EUROPEANĂ

Instrumente Structurale
2014-2020

Proiect cofinanțat din Fondul Social European prin Programul Operațional Capacitate Administrativă 2014-2020!

Axa Prioritară: Administrație publică și sistem judiciar accesibile și transparente

Denumirea Proiectului: iNFOLex (POCA/491/126354)

În primul rând, toți cei care beneficiază de dreptul de vot formează electoratul sau corpul electoral.

În România, pe lângă cetățenii români care se bucură de acest drept, se numără și cei cu dublă cetățenie, care îndeplinesc condițiile limitativ precizate în textul constituțional.

i N F O L e x

POCA/491/126354

iNFOLex
POCA/491/126354
www.infolex.snsh.ro

www.poca.ro

UNIUNEA EUROPEANĂ

Instrumente Structurale
2014-2020

Proiect cofinanțat din Fondul Social European prin Programul Operațional Capacitate Administrativă 2014-2020!
Axa Prioritară: Administrație publică și sistem judiciar accesibile și transparente
Denumirea Proiectului: iNFOLex (POCA/491/126354)

Incapacitățile electorale variază, ele sunt o constantă a dreptului de vot.

Așadar, la exercitarea directă a puterii de stat *nu pot participa cei care nu au încă* (de exemplu, sugarii) *sau nu mai posedă* (de exemplu, debilizii mintali) maturitatea politică necesară pentru a lua decizii ce afectează viața întregii comunități.

POCA/491/126354

iNFOLex
POCA/491/126354
www.infolex.snsh.ro

www.poca.ro

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI

Programul Operațional Capacitate Administrativă
Competența face diferența!

Instrumente Structurale
2014-2020

Proiect cofinanțat din Fondul Social European prin Programul Operațional Capacitate Administrativă 2014-2020!
Axa Prioritară: Administrație publică și sistem judiciar accesibile și transparente
Denumirea Proiectului: iNFOLex (POCA/491/126354)

Dreptul de vot (inclusiv dreptul la consultare prin referendum) aparține nu doar cetățenilor români cu domiciliul în țara, ci și cetățenilor romani cu domiciliul în străinătate. Acest lucru reiese din alin. (8) al art. 18 din Legea nr. 35/2008:

“Pe lângă misiunile diplomatice și oficiile consulare ale României se organizează una sau mai multe secții de votare pentru alegătorii care au domiciliul în străinătate.

În afara secțiilor de votare pot fi organizate, cu acordul guvernului din țara respectivă, secții de votare și în alte localități decât cele în care își au sediul misiunile diplomatice sau oficiile consulare.

Alegătorii care au domiciliul sau reședința într-un alt stat decât România își exercită dreptul de vot la una din secțiile de votare din acea țara în care își au domiciliul sau reședința, constituite în condițiile prezentului titlu.

Reședința în străinătate se dovedește cu orice document eliberat de autoritățile străine”.

iNFOLex
POCA/491/126354
www.infolex.snsr.ro

www.poca.ro

UNIUNEA EUROPEANĂ

Programul Operațional Capacitate Administrativă
Competența face diferența!

Instrumente Structurale
2014-2020

Proiect cofinanțat din Fondul Social European prin Programul Operațional Capacitate Administrativă 2014-2020!
Axa Prioritară: Administrație publică și sistem judiciar accesibile și transparente
Denumirea Proiectului: iFOLex (POCA/491/126354)

Cât privește trăsăturile caracteristice ale votului în România, acestea sunt următoarele:

UNIVERSALITATEA VOTULUI-aceasta nu trebuie intelesă în mod absolut, deoarece *constituantul restrânge dreptul de a participa la vot persoanelor care nu au vârsta majoratului sau se află, din diverse motive, sub anumite interdicții.*

Astfel, apatrizii, străinii, minorii, incapabilii și nedemnii sunt excluși din cadrul corpului electoral.

POCA/491/126354

iFOLex
POCA/491/126354
www.ifoletx.snsh.ro

www.poca.ro

UNIUNEA EUROPEANĂ

Programul Operațional Capacitate Administrativă
Competența face diferența!

Instrumente Structurale
2014-2020

Proiect cofinanțat din Fondul Social European prin Programul Operațional Capacitate Administrativă 2014-2020!

Axa Prioritară: Administrație publică și sistem judiciar accesibile și transparente

Denumirea Proiectului: iNFOLex (POCA/491/126354)

EGALITATEA VOTULUI – reprezintă exprimarea principiului egalității în drepturi a cetățenilor.

Egalitatea votului este reflectată atât în *numărul de voturi de care dispune un cetățean*, cât și în *ponderea fiecărui vot* în desemnarea reprezentanților națiunii.

Conform legii, fiecare cetățean are dreptul la un singur vot, iar acest vot are aceeași pondere cu a tuturor celorlalte voturi în desemnarea aceleiași autorități a statului, indiferent de persoana celui care a exercitat dreptul de vot.

iNFOLex
POCA/491/126354
www.infolex.snsr.ro

www.poca.ro

UNIUNEA EUROPEANĂ

Programul Operațional Capacitate Administrativă
Competența face diferența!

Instrumente Structurale
2014-2020

Proiect cofinanțat din Fondul Social European prin Programul Operațional Capacitate Administrativă 2014-2020!
Axa Prioritară: Administrație publică și sistem judiciar accesibile și transparente
Denumirea Proiectului: iFOLex (POCA/491/126354)

CARACTERUL DIRECT – constă în faptul că cetățenii aleg direct și personal, fără niciun intermediar sau delegat reprezentanții lor în Parlament și pe șeful statului.

Acest caracter mai este dat și de esența reprezentativității democratice moderne.

iFOLex
POCA/491/126354
www.infolex.snsh.ro

www.poca.ro

UNIUNEA EUROPEANĂ

Programul Operațional Capacitate Administrativă
Competența face diferența!

Instrumente Structurale
2014-2020

Proiect cofinanțat din Fondul Social European prin Programul Operațional Capacitate Administrativă 2014-2020!

Axa Prioritară: Administrație publică și sistem judiciar accesibile și transparente

Denumirea Proiectului: iFOLex (POCA/491/126354)

VOTUL SECRET – este una dintre cele mai puternice garanții ale corectitudinii votului pentru desemnarea reprezentanților națiunii.

Secretul votului garantează *posibilitatea cetățenilor de a-și manifesta liber și neîngrădit voința cu privire la desemnarea unei persoane sau a alteia în funcțiile și demnitățile publice eligibile.*

iFOLex
POCA/491/126354
www.infolex.snsh.ro

www.poca.ro

UNIUNEA EUROPEANĂ

Instrumente Structurale
2014-2020

Proiect cofinanțat din Fondul Social European prin Programul Operațional Capacitate Administrativă 2014-2020!
Axa Prioritară: Administrație publică și sistem judiciar accesibile și transparente
Denumirea Proiectului: iFOLex (POCA/491/126354)

**VOTUL LIBER EXPRIMAT – vizează,
pe de o parte, faptul că exprimarea
voinței cetățenilor în alegeri nu trebuie
viciată în niciun fel, iar pe de altă parte,
faptul că votul nu este obligatoriu.**

i N F O L e x

POCA/491/126354

iFOLex
POCA/491/126354
www.folex.snsr.ro

www.poca.ro

UNIUNEA EUROPEANĂ

Instrumente Structurale
2014-2020

Proiect cofinanțat din Fondul Social European prin Programul Operațional Capacitate Administrativă 2014-2020!
Axa Prioritară: Administrație publică și sistem judiciar accesibile și transparente
Denumirea Proiectului: iFOLex (POCA/491/126354)

Despre votul electronic

Avantajele votului electronic:

- crearea posibilității, pentru alegători, de a vota dintr-un alt loc decât la secția de votare din circumscripția electorală de care aparțin;
- facilitarea exercitării votului de către alegători;
- facilitarea participării la alegeri și la referendumuri a cetățenilor cu drept de vot și/sau de ședere în străinătate;
- sporirea accesului la procesul de votare pentru alegătorii cu dizabilități sau cei care întâmpină alte dificultăți de a se prezenta la o secție de votare și de a utiliza dispozitivele disponibile acolo;

iFOLex
POCA/491/126354
www.infolex.snsh.ro

www.poca.ro

UNIUNEA EUROPEANĂ

Programul Operațional Capacitate Administrativă
Competența face diferența!

Instrumente Structurale
2014-2020

Proiect cofinanțat din Fondul Social European prin Programul Operațional Capacitate Administrativă 2014-2020!
Axa Prioritară: Administrație publică și sistem judiciar accesibile și transparente
Denumirea Proiectului: iNFOLex (POCA/491/126354)

Despre votul electronic

Avantajele votului electronic:

- creșterea numărului de participanți la vot prin furnizarea de metode de vot suplimentare;
- alinierea procesului de votare la recente evoluții ale societății și utilizarea tot mai mare a noilor tehnologii ca mijloc de comunicare și de implicare civică în urmărirea democrației;
- reducerea, în timp, a costului total al organizării alegerilor sau referendumurilor de către autoritățile electorale;
- furnizarea rezultatelor votului în mod fiabil și rapid;
- furnizarea unor servicii mai performante alegătorilor, punându-le la dispoziție o varietate de metode de exprimare a votului;

iNFOLex
POCA/491/126354
www.infolex.snsh.ro

www.poca.ro

UNIUNEA EUROPEANĂ

Programul Operațional Capacitate Administrativă
Competența face diferența!

Instrumente Structurale
2014-2020

Proiect cofinanțat din Fondul Social European prin Programul Operațional Capacitate Administrativă 2014-2020!
Axa Prioritară: Administrație publică și sistem judiciar accesibile și transparente
Denumirea Proiectului: iFOLex (POCA/491/126354)

Sistemele electronice de vot sunt folosite în mai multe țări din lume, dar adoptarea tehnologiei este lentă.

Unele țări au testat diferite metode de vot electronic și apoi le-au abandonat. În acest moment, există trei tipuri de vot electronic: scanarea optică, înregistrare directă și votul cu ajutorul internetului.

iFOLex
POCA/491/126354
www.folex.snsh.ro

www.poca.ro

UNIUNEA EUROPEANĂ

Instrumente Structurale
2014-2020

Proiect cofinanțat din Fondul Social European prin Programul Operațional Capacitate Administrativă 2014-2020!
Axa Prioritară: Administrație publică și sistem judiciar accesibile și transparente
Denumirea Proiectului: iNFOLex (POCA/491/126354)

Cea mai veche tehnologie, și cea mai comună, este scanare optică.

Această metodă este similară cu votul tradițional, doar că aici buletinele de vot sunt citite imediat cum a fost dat votul și rezultatele sunt disponibile imediat.

Această tehnologie a fost folosită în mai multe țări, dar utilizarea nu este larg răspândită.

Sistemul a fost folosit recent în Canada, SUA, Filipine sau Coreea de Sud.

iNFOLex
POCA/491/126354
www.infolex.snsr.ro

www.poca.ro

UNIUNEA EUROPEANĂ

Programul Operațional Capacitate Administrativă
Competența face diferența!

Instrumente Structurale
2014-2020

Proiect cofinanțat din Fondul Social European prin Programul Operațional Capacitate Administrativă 2014-2020!
Axa Prioritară: Administrație publică și sistem judiciar accesibile și transparente
Denumirea Proiectului: iNFOLex (POCA/491/126354)

Al doilea tip este de înregistrare directă și presupune folosirea unor mașinării care nu folosesc buletine de vot de hârtie.

Fiecare vot este înregistrat și stocat în format electronic, fără ca alegătorul să interacționeze cu vreun buletin de hârtie.

Acest sistem a fost utilizat în țări precum Brazilia, India sau Venezuela, dar a fost testat în mai multe alte state precum Rusia, Australia sau Indonezia și a fost abandonat în țări ca Franța, Olanda sau Japonia.

iNFOLex
POCA/491/126354
www.infolex.snsh.ro

www.poca.ro

UNIUNEA EUROPEANĂ

Proiect cofinanțat din Fondul Social European prin Programul Operațional Capacitate Administrativă 2014-2020!
Axa Prioritară: Administrație publică și sistem judiciar accesibile și transparente
Denumirea Proiectului: iFOLex (POCA/491/126354)

Mai există votul electronic la distanță, cu ajutorul internetului. În acest caz, sistemul trebuie să fie capabil să ofere siguranța votului, să blocheze încercările de fraudare (acordarea de mai multe voturi) și să funcționeze.

Nimeni nu vrea să stea să se uite la o pagină cu „eroare 404”. De fapt, acesta este sistemul de vot la care ne gândim când zicem electronic.

Acest tip de sistem de vot funcționează doar în Estonia, însă, pentru a se asigura că nu este „spart” și manipulat de hackeri, Estonia are un sistem digital robust, baza pe buletin biometric.

Trebuie reținut și că fiecare sistem are avantaje și dezavantaje.

Mai sunt dezvoltate și alte sistem de votare, dar majoritatea sunt încă în fază de testare și niciunul nu este adoptat la scară largă.

iFOLex
POCA/491/126354
www.folex.snsh.ro

www.poca.ro

UNIUNEA EUROPEANĂ

Programul Operațional Capacitate Administrativă
Competența face diferența!

Instrumente Structurale
2014-2020

Proiect cofinanțat din Fondul Social European prin Programul Operațional Capacitate Administrativă 2014-2020!
Axa Prioritară: Administrație publică și sistem judiciar accesibile și transparente
Denumirea Proiectului: iNFOLex (POCA/491/126354)

Standardele votului electronic

- Interfața electorală a unui sistem de vot electronic trebuie să fie ușor de înțeles și de folosit de către toți alegătorii.
- Sistemul de vot electronic trebuie conceput, în măsura în care este posibil, astfel încât să permită persoanelor cu handicap și nevoi speciale să voteze independent.
- Cu excepția cazului în care metodele de vot electronic de la distanță sunt universal accesibile, acestea ar trebui să constituie doar o modalitate suplimentară și opțională de exercitare a dreptului de vot.
- Înainte de a opta pentru exercitarea dreptului de vot prin intermediul unui sistem electronic de votare la distanță, alegătorii trebuie să conștientizeze faptul că alegerile la care își exercită dreptul de vot prin mijloace electronice sunt alegeri sau referendumuri reale.

iNFOLex
POCA/491/126354
www.infolex.snsh.ro

www.poca.ro

UNIUNEA EUROPEANĂ

Instrumente Structurale
2014-2020

Proiect cofinanțat din Fondul Social European prin Programul Operațional Capacitate Administrativă 2014-2020!
Axa Prioritară: Administrație publică și sistem judiciar accesibile și transparente
Denumirea Proiectului: iNFOLex (POCA/491/126354)

Sufragiul egal

- **Toate informațiile oficiale privind votarea trebuie prezentate în mod egal, în cadrul și prin toate canalele de vot.**
- **În cazul în care se utilizează atât metode de vot electronice, cât și neelectronice în cadrul aceluiași scrutin, trebuie să existe o metodă sigură și fiabilă de a agrega toate voturile și de a calcula rezultatul.**
- **Trebuie să se asigure o identificare unică a alegătorilor, într-un mod care să permită distincția clară și sigură a persoanei.**
- **Sistemul de vot electronic trebuie să acorde accesul unui utilizator doar după autentificarea acestuia ca persoană cu drept de vot.**
- **Sistemul de vot electronic va permite exercitarea, stocarea în urna electronică și includerea în rezultatul final al alegerilor doar a numărului corespunzător de voturi la care are dreptul un alegător.**

iNFOLex
POCA/491/126354
www.infolex.snsr.ro

www.poca.ro

UNIUNEA EUROPEANĂ

Instrumente Structurale
2014-2020

Proiect cofinanțat din Fondul Social European prin Programul Operațional Capacitate Administrativă 2014-2020!
Axa Prioritară: Administrație publică și sistem judiciar accesibile și transparente
Denumirea Proiectului: iNFOLex (POCA/491/126354)

Sufragiul liber – partea I

- **Intenția de vot a alegătorului nu va fi afectată de sistemul de votare sau de orice altă influență nejustificată.**
- **Sistemul de vot electronic va prezenta alegătorului un buletin autentic și informații autentice.**
- **Modul în care alegătorii sunt ghidați prin procesul de votare electronică nu trebuie să-i determine să voteze pripit sau fără confirmare.**
- **Sistemul de vot electronic trebuie să-i ofere alegătorului posibilitatea de a participa la alegeri sau la referendum, fără ca acesta să-și exprime preferința pentru una dintre opțiuni.**
- **Sistemul de vot electronic va acorda asistență alegătorului dacă el sau ea transmite un vot electronic nevalabil.**

iNFOLex
POCA/491/126354
www.infolex.snsh.ro

www.poca.ro

UNIUNEA EUROPEANĂ

Programul Operațional Capacitate Administrativă
Competența face diferența!

Instrumente Structurale
2014-2020

Proiect cofinanțat din Fondul Social European prin Programul Operațional Capacitate Administrativă 2014-2020!
Axa Prioritară: Administrație publică și sistem judiciar accesibile și transparente
Denumirea Proiectului: iNFOLex (POCA/491/126354)

Sufragiul liber – partea a II a

- **Alegătorul trebuie să poată verifica dacă intenția sa este reprezentată cu precizie, iar votul sigilat a intrat în urna electronică fără a fi modificat. Orice influență nejustificată care a modificat votul trebuie să fie detectabilă.**
- **Alegătorul primește confirmarea din partea sistemului că votul a fost exprimat cu succes și că întreaga procedură de vot a fost încheiată.**
- **Sistemul de vot electronic oferă dovezi solide că fiecare vot autentic este inclus în mod corect în rezultatele alegerilor respective. Dovezile trebuie să poată fi verificate prin mijloace independente de sistemul de vot electronic.**
- **Sistemul trebuie să furnizeze dovezi solide că numai voturile alegătorilor eligibili au fost incluse în rezultatul final. Dovezile trebuie să poată fi verificate prin mijloace independente de sistemul de vot electronic**

iNFOLex
POCA/491/126354
www.infolex.snsh.ro

www.poca.ro

UNIUNEA EUROPEANĂ

Programul Operațional Capacitate Administrativă
Competența face diferența!

Instrumente Structurale
2014-2020

Proiect cofinanțat din Fondul Social European prin Programul Operațional Capacitate Administrativă 2014-2020!
Axa Prioritară: Administrație publică și sistem judiciar accesibile și transparente
Denumirea Proiectului: iFOLex (POCA/491/126354)

Sufragiul secret – partea I

- **Votarea electronică este organizată astfel încât secretul votului să fie respectat în toate etapele procedurii de votare.**
- **Sistemul de vot electronic elaborează și stochează, cât timp este necesar, numai datele cu caracter personal necesare desfășurării alegerilor electronice.**
- **Sistemul de vot electronic și orice actor autorizat trebuie să protejeze datele de autentificare, astfel încât părțile neautorizate să nu poată utiliza, intercepta, modifica sau obține cunoștințe despre aceste date.**
- **Registrele alegătorilor stocate sau comunicate de sistemul de vot electronic sunt accesibile numai părților autorizate.**

iFOLex
POCA/491/126354
www.infolex.snsh.ro

www.poca.ro

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL
ROMÂNIEI

Programul Operațional Capacitate Administrativă
Competența face diferența!

Instrumente Structurale
2014-2020

Proiect cofinanțat din Fondul Social European prin Programul Operațional Capacitate Administrativă 2014-2020!
Axa Prioritară: Administrație publică și sistem judiciar accesibile și transparente
Denumirea Proiectului: iNFOLex (POCA/491/126354)

Sufragiul secret – partea a II a

- **Un sistem de vot electronic nu oferă alegătorului dovezi privind conținutul votului exprimat, pentru a fi utilizat de către terți.**
- **Sistemul de vot electronic nu permite divulgarea numărului de voturi exprimate decât după închiderea urnei electronice de vot. Aceste informații nu vor fi divulgate publicului decât după încheierea perioadei de votare.**
- **Votarea electronică asigură respectarea secretului alegerilor anterioare înregistrate și șterse de către alegător, înainte de a-și exprima votul final.**
- **Procesul de votare electronică, în special etapa de numărare, trebuie să fie organizat astfel încât să nu fie posibilă reconstituirea unei legături între votul deschis și alegător. Voturile sunt și rămân anonime.**

iNFOLex
POCA/491/126354
www.infolex.snsh.ro

www.poca.ro

UNIUNEA EUROPEANĂ

Programul Operațional Capacitate Administrativă
Competența face diferența!

Instrumente Structurale
2014-2020

Proiect cofinanțat din Fondul Social European prin Programul Operațional Capacitate Administrativă 2014-2020!
Axa Prioritară: Administrație publică și sistem judiciar accesibile și transparente
Denumirea Proiectului: iNFOLex (POCA/491/126354)

INFRAȚIUNI ELECTORALE

Împiedicarea exercitării drepturilor electorale (art. 385 Cod penal) alin.(1) Împiedicarea, prin orice mijloace, a liberului exercițiu al dreptului de a alege sau de a fi ales se pedepsește cu închisoarea de la 6 luni la 3 ani.

Variantă agravată:

alin.(1) Atacul, prin orice mijloace, asupra localului secției de votare se pedepsește cu închisoarea de la 2 la 7 ani și interzicerea exercitării unor drepturi

Aspecte procesuale:

• Acțiunea penală se pune în mișcare din oficiu. Urmărirea penală nu se efectuează în mod obligatoriu de către procuror, acesta având doar obligația de a conduce și controla nemijlocit activitatea de urmărire penală a poliției judiciare.

Competența de judecată în primă instanță aparține judecătorei [potrivit art. 35 alin. 1 lit. a) C. pr. pen.].

iNFOLex
POCA/491/126354
www.infolex.snsh.ro

www.poca.ro

UNIUNEA EUROPEANĂ

Instrumente Structurale
2014-2020

Proiect cofinanțat din Fondul Social European prin Programul Operațional Capacitate Administrativă 2014-2020!
Axa Prioritară: Administrație publică și sistem judiciar accesibile și transparente
Denumirea Proiectului: iFOLex (POCA/491/126354)

INFRAȚIUNI ELECTORALE

Coruperea alegătorilor (art. 386 Cod penal)

alin.(1) Oferirea sau darea de bani, de bunuri ori de alte foloase în scopul determinării alegătorului să voteze sau să nu voteze o anumită listă de candidați ori un anumit candidat se pedepsește cu închisoarea de la 6 luni la 3 ani și interzicerea exercitării unor drepturi.

alin.(2) Nu intra în categoria bunurilor prevăzute în alin. (1) bunurile cu valoare simbolică, inscripționate cu însemnele unei formațiuni politice.

Aspecte procesuale

• Acțiunea penală se pune în mișcare din oficiu. Urmărirea penală nu se efectuează în mod obligatoriu de către procuror, acesta având doar obligația de a conduce și controla nemijlocit activitatea de urmărire penală a poliției judiciare.

Competența de judecată în prima instanță aparține judecătoriei [potrivit art. 35 alin. 1 lit. a) C. pr. pen.]

iFOLex
POCA/491/126354
www.infotex.snsh.ro

www.poca.ro

UNIUNEA EUROPEANĂ

Instrumente Structurale
2014-2020

Proiect cofinanțat din Fondul Social European prin Programul Operațional Capacitate Administrativă 2014-2020!
Axa Prioritară: Administrație publică și sistem judiciar accesibile și transparente
Denumirea Proiectului: iFOLex (POCA/491/126354)

INFRAȚIUNI ELECTORALE

**Frauda la vot (Art. 387 C. pen.)
alin.(1) Fapta persoanei care votează:
a) fără a avea acest drept;
b) de două sau mai multe ori;
c) prin introducerea în urnă a mai multor
buletine de vot decât are dreptul un alegător se
pedepsește cu închisoare de la 6 luni la 3 ani sau
cu amendă și interzicerea exercitării unor drepturi.**

iFOLex
POCA/491/126354
www.infolex.snsh.ro

www.poca.ro

UNIUNEA EUROPEANĂ

Programul Operațional Capacitate Administrativă
Competența face diferența!

Instrumente Structurale
2014-2020

Proiect cofinanțat din Fondul Social European prin Programul Operațional Capacitate Administrativă 2014-2020!
Axa Prioritară: Administrație publică și sistem judiciar accesibile și transparente
Denumirea Proiectului: iNFOLex (POCA/491/126354)

INFRAȚIUNI ELECTORALE

**Frauda la votul electronic (Art. 388 C. pen.)
Tipărirea și utilizarea de date de acces false,
accesarea frauduloasă a sistemului de vot
electronic sau falsificarea prin orice mijloace a
buletinelor de vot în format electronic se
pedepesc cu închisoarea de la unu la 5 ani.**

iNFOLex
POCA/491/126354
www.infolex.snsh.ro

www.poca.ro

UNIUNEA EUROPEANĂ

Programul Operațional Capacitate Administrativă
Competența face diferența!

Instrumente Structurale
2014-2020

Proiect cofinanțat din Fondul Social European prin Programul Operațional Capacitate Administrativă 2014-2020!
Axa Prioritară: Administrație publică și sistem judiciar accesibile și transparente
Denumirea Proiectului: iFOLex (POCA/491/126354)

INFRAȚIUNI ELECTORALE

Violarea confidențialității votului (Art. 389 C. pen.)

alin.(1) Violarea prin orice mijloace a secretului votului se pedepsește cu amendă.

Variantă agravată:

alin.(2) Dacă fapta a fost comisă de un membru al biroului electoral al secției de votare, pedeapsa este închisoare de la 6 luni la 3 ani sau amendă și interzicerea exercitării unor drepturi.

iFOLex
POCA/491/126354
www.infotex.snsh.ro

www.poca.ro

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL
ROMÂNIEI

Programul Operațional Capacitate Administrativă
Competența face diferența!

Instrumente Structurale
2014-2020

Proiect cofinanțat din Fondul Social European prin Programul Operațional Capacitate Administrativă 2014-2020!
Axa Prioritară: Administrație publică și sistem judiciar accesibile și transparente
Denumirea Proiectului: iFOLex (POCA/491/126354)

INFRAȚIUNI ELECTORALE

**Nerespectarea regimului urnei de vot (Art. 390 C. pen.)
alin.(1) Deschiderea urnelor, înainte de ora stabilită
pentru închiderea votării, se pedepsește cu închisoare de la
unu la 3 ani sau cu amendă și interzicerea exercitării unor
drepturi.**

**alin.(2) Încredințarea urnei speciale altor persoane decât
membrilor biroului electoral al secției de votare ori
transportarea acesteia de către alte persoane sau în alte
condiții decât cele prevăzute de lege se pedepsește cu
închisoare de la 3 luni la 2 ani sau cu amendă și interzicerea
exercitării unor drepturi**

iFOLex
POCA/491/126354
www.infotex.snsh.ro

www.poca.ro

UNIUNEA EUROPEANĂ

Instrumente Structurale
2014-2020

Proiect cofinanțat din Fondul Social European prin Programul Operațional Capacitate Administrativă 2014-2020!
Axa Prioritară: Administrație publică și sistem judiciar accesibile și transparente
Denumirea Proiectului: iNFOLex (POCA/491/126354)

INFRAȚIUNI ELECTORALE

**Falsificarea documentelor și evidențelor electorale (Art. 391 C. pen.)
alin.(1) Falsificarea prin orice mijloace a înscrisurilor de la birourile
electorale se pedepsește cu închisoarea de la unu la 5 ani și interzicerea
exercitării unor drepturi.**

**alin.(2) Cu aceeași pedeapsă se sancționează și înscrierea în copia de pe
lista electorală permanentă ori de pe lista electorală complementară a unor
persoane care nu figurează în această listă.**

**alin.(3) Introducerea în uz sau folosirea unui program informatic cu vicii
care alterează înregistrarea ori însumarea rezultatelor obținute în secțiile de
votare sau determină repartizarea mandatelor în afara prevederilor legii se
pedepsește cu închisoarea de la 2 la 7 ani și interzicerea exercitării unor drepturi.**

**alin. (4) Cu aceeași pedeapsă se sancționează introducerea de date,
informații sau proceduri care duc la alterarea sistemului informațional național
necesar stabilirii rezultatelor alegerilor .**

iNFOLex
POCA/491/126354
www.infotex.snsh.ro

www.poca.ro

UNIUNEA EUROPEANĂ

Instrumente Structurale
2014-2020

Proiect cofinanțat din Fondul Social European prin Programul Operațional Capacitate Administrativă 2014-2020!
Axa Prioritară: Administrație publică și sistem judiciar accesibile și transparente
Denumirea Proiectului: iNFOLex (POCA/491/126354)

Scurte concluzii

1. Prin intermediul acestui drept cetățenii participă, în primul rând, la formarea Parlamentului și la alegerea Președintelui, precum și la alegerea primarilor și membrilor consiliilor locale și județene.

Întrucât Parlamentul și Președintele României au rolul de a conlucra la desemnarea Guvernului și la formarea altor autorități publice, se poate spune că votând, cetățenii participă indirect la procesul de conducere socială.

iNFOLex
POCA/491/126354
www.infolex.snsh.ro

www.poca.ro

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL
ROMÂNIEI

Programul Operațional Capacitate Administrativă
Competența face diferența!

Instrumente Structurale
2014-2020

Proiect cofinanțat din Fondul Social European prin Programul Operațional Capacitate Administrativă 2014-2020!
Axa Prioritară: Administrație publică și sistem judiciar accesibile și transparente
Denumirea Proiectului: iFOLex (POCA/491/126354)

Scurte concluzii

2. “Dreptul de vot este dreptul recunoscut, în condițiile legii, cetățenilor unui stat de a-și exprima în mod liber, direct sau indirect, opțiunea electorală pentru un anumit partid politic, pentru un candidat propus de o grupare politică sau pentru un candidat independent.”

iFOLex
POCA/491/126354
www.infolex.snsr.ro

www.poca.ro

UNIUNEA EUROPEANĂ

Instrumente Structurale
2014-2020

Proiect cofinanțat din Fondul Social European prin Programul Operațional Capacitate Administrativă 2014-2020!
Axa Prioritară: Administrație publică și sistem judiciar accesibile și transparente
Denumirea Proiectului: iFOLex (POCA/491/126354)

Scurte concluzii

3. Votul universal este un adevărat drept natural pe care statul este dator să-l garanteze fiecărui cetățean.

Sufragiul universal este cea mai mare forță politică a timpurilor moderne

iFOLex
POCA/491/126354
www.infolex.snsh.ro

www.poca.ro

UNIUNEA EUROPEANĂ

Programul Operațional Capacitate Administrativă
Competența face diferența!

Instrumente Structurale
2014-2020

Proiect cofinanțat din Fondul Social European prin Programul Operațional Capacitate Administrativă 2014-2020!
Axa Prioritară: Administrație publică și sistem judiciar accesibile și transparente
Denumirea Proiectului: iNFOLex (POCA/491/126354)

Scurte concluzii

4. Secretul votului este reglementat constituțional și oferă posibilitatea alegătorului de a-și manifesta sau nu, în mod liber, opțiunea sa cu privire la candidații propuși pe liste, fără ca această opțiune să fie cunoscută de alții sau supusă vreunei presiuni.

iNFOLex
POCA/491/126354
www.infolex.snsh.ro

www.poca.ro

UNIUNEA EUROPEANĂ

Instrumente Structurale
2014-2020

Proiect cofinanțat din Fondul Social European prin Programul Operațional Capacitate Administrativă 2014-2020!
Axa Prioritară: Administrație publică și sistem judiciar accesibile și transparente
Denumirea Proiectului: iNFOLex (POCA/491/126354)

Scurte concluzii

5. Votul este liber exprimat atunci când există posibilitatea cetățeanului de a participa sau nu la alegeri, iar în cazul participării de a-și manifesta liber opțiunea pentru un partid sau pentru un anumit candidat.

În toate democrațiile, votul este considerat ca o datorie civică, dar foarte puține sancționează nerespectarea acestei datorii.

iNFOLex
POCA/491/126354
www.infolex.snsh.ro

www.poca.ro

UNIUNEA EUROPEANĂ

Instrumente financiare
2014-2020

Proiect cofinanțat din Fondul Social European prin Programul Operațional Capacitate Administrativă 2014-2020!

Axa Prioritară: Administrație publică și sistem judiciar accesibile și transparente

Denumirea Proiectului: iFOLEX (POCA/491/126354)

VĂ MULȚUMESC!

iFOLEX
POCA/491/126354
www.foflex.smsh.ro

www.poca.ro